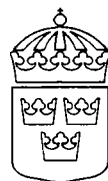

Trafikutskottets yttrande

1991/92:TU1y

Inriktningen av den ekonomiska politiken

1991/92
TU1y

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett trafikutskottet tillfälle att senast den 28 november 1991 avge yttrande över proposition 1991/92:38 om inriktningen av den ekonomiska politiken jämte motioner, såvitt propositionen och motionerna berör utskottets beredningsområde.

Motionsyrkanden som har samband med trafikutskottets beredningsområde

1991/92:Fi13 av Ian Wachtmeister och Bo G Jenevall (båda nyd) vari yrkas

4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om fastställande av ett långsiktigt mål för satsningen på utbildning och infrastruktur.

1991/92:Fi15 av Lars Werner m.fl. (v) vari yrkas

18. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om trafiken.

1991/92:Fi18 av Ingvar Carlsson m.fl. (s) vari yrkas

5. att riksdagen beslutar att med ändring av tidigare beslut skjuta på genomförandet av den för televerket beslutade taxedelegeringen till den 1 juli 1992, och att begära hos regeringen att riksdagen får förslag till ändring av taxepolitiken enligt de riktlinjer som redovisas i motionen,

8. att riksdagen beslutar att hemställa att regeringen låter utarbeta en plan för infrastruktursatsningar under 1990-talet om 4 miljarder kronor utöver tidigare ramar och i enlighet med de syften som anges i motionen.

Investeringar i trafikens infrastruktur

I motion Fi18 (s) framhålls att den svenska ekonomins fortskridande internationalisering skärper kraven på transportsektorn. Väl utvecklade kommunikationer inom landet är en förutsättning för att svenska mindre och medelstora företag skall kunna hävda sina positioner som leverantörer till de svenska internationaliserade storföretagen. I motionen yrkas att regeringen av riksdagen skall få i uppdrag att upprätta en plan för viktiga infrastrukturinvesteringar som är möjliga att projektera för igångsättning under 1990-talet inom en ram på 4 miljarder kronor utöver tidigare beslutade planeringsramar.

Även i motion Fi13 (nyd) understryks infrastrukturens betydelse för Sveriges konkurrenskraft i Europa. Mål för att stärka infrastrukturen bör därför enligt motionen finnas med i den strategi som regeringen bör formulera för att återvinna utvecklings- och tillväxtkraft i svensk ekonomi.

Enligt motion Fi15 (v) måste miljökraven ha ett avgörande inflytande över hur våra transporter och andra kommunikationer organiseras. Om hela landet skall leva måste investeringarna fördelas över landet på ett rättvist sätt. Vidare framhåller motionärerna att vägtrafikapparatens kapacitets- och trängselproblem, som inte går att bygga bort. Därför bör Sverige, liksom man gör på kontinenten, bl.a. satsa på snabbtåg och avancerade kollektiva trafiklösningar i städerna.

Ett enigt trafikutskott har vid flera tillfällen uttalat att det är nödvändigt att öka investeringarna i trafikens infrastruktur för att skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt. Dessa investeringar skall också bidra till regional balans och en förbättrad miljö. Våren 1991 beslutade riksdagen att anvisa 10 miljarder kronor, utöver tidigare anvisade belopp, för investeringar av nationell betydelse i vägar, järnvägar och kollektivtrafikanläggningar som gagnar tillväxten och miljön. Dessutom beslutade riksdagen om en planeringsram på ytterligare 10 miljarder kronor (prop. 1990/91:87 delvis, prop. 1990/91:100 bil. 8, bet. TU24, rskr. 286).

I proposition 1991/92:25 bilaga 5 föreslår regeringen att riksdagen anvisar ytterligare 1,5 miljarder kronor främst för investeringar i trafikens infrastruktur. Vidare framhålls i proposition 1991/92:38 om inriktningen av den ekonomiska politiken, att regeringen har för avsikt att öka investeringarna i bl.a. järnvägar och vägar. Enligt propositionen kan investeringar i infrastruktur som ger hög avkastning finansieras av inkomster från försäljningen av statliga företag i kombination med en motsvarande höjning av hushållssparandet.

Inriktningen är således helt klar. Regeringen har redan beslutat om och avser att återkomma med förslag om kraftfulla utbyggnader av trafikens infrastruktur. Sådana investeringar har stor betydelse för tillväxtpotentialerna i landet. Självfallet måste de regionalpolitiska och miljöpolitiska effekterna beaktas.

Vad utskottet nu anfört innebär att syftet med motionsyrkandena till väsentlig del blir tillgodosett. De uttalanden från riksdagens sida som begärs i motionerna är därför inte erforderliga. Trafikutskottet anser därför att finansutskottet bör avstyrka motionerna Fi13 (nyd) yrkande 4, Fi15 (v) yrkande 18 och Fi18 (s) yrkande 8.

Telefontaxorna

Yrkandet om telefontaxorna i motion Fi18 (s) motiveras med att vissa av televerket beslutade taxehöjningar är olämpliga i ett läge när inflationsbekämpningen måste prioriteras. Enligt utskottets mening ankommer det främst på finansutskottet att bedöma vilka inflationsbekämpande åtgärder som behöver vidtas. Trafikutskottet avstår därför från att yttra sig över motionen i denna del (yrkande 5).

Stockholm den 28 november 1991

På trafikutskottets vägnar

Birger Rosqvist

I beslutet har deltagit: Birger Rosqvist (s), Rolf Clarkson (m), Görel Bohlin (m), Sven-Gösta Signell (s), Elving Andersson (c), Sten-Ove Sundström (s), Sten Andersson i Malmö (m), Margareta Winberg (s), Lars Svensk (kds), Kenneth Attefors (nyd), Bo Nilsson (s), Jan Sandberg (m), Anita Jönsson (s), Jarl Lander (s) och Hugo Bergdahl (fp).

Från vänsterpartiet, som inte företräds av någon ordinarie ledamot i utskottet, har suppleanten Bengt Hurtig (v) närvarit vid den slutliga behandlingen av ärendet.

Avvikande mening

Investeringar i trafikens infrastruktur

Birger Rosqvist, Sven-Gösta Signell, Sten-Ove Sundström, Margareta Winberg, Bo Nilsson, Anita Jönsson och Jarl Lander (alla s) anser att den del av trafikutskottets yttrande som börjar med "Inriktningen är" och slutar med "Fi18 (s) yrkande 8" bort ha följande lydelse:

Trafikutskottet delar den uppfattning som framförs i motion Fi18 (s) nämligen att väl utvecklade kommunikationer inom landet är en förutsättning för att svenska mindre och medelstora företag skall kunna hävda sina positioner som leverantörer till de svenska internationaliserade storföretagen.

Våren 1991 beslutade riksdagen att anvisa 10 miljarder kronor för investeringar i trafikens infrastruktur utöver ordinarie anslag. Dessutom fastställdes en planeringsram på 20 miljarder kronor.

Utskottet anser i likhet med motionärerna att det är angeläget att de infrastrukturprojekt som beslutats genomförs så snart som möjligt. Det gäller bl.a. Arlandabanan som senarelagts av regeringen.

Som begärs i motion Fi18 (s) bör trafikverken av regeringen få i uppdrag att upprätta en plan för viktiga infrastruktursatsningar som är möjliga att projektera för igångsättning under 1990-talet inom en ram på 4 miljarder kronor utöver tidigare beslutade planeringsramar.

Av det anförda följer att utskottet för sin del anser att motion Fi18 (s) yrkande 8 bör bifallas av riksdagen. Därmed blir syftet med motionerna Fi13 (nyd) yrkande 4 och Fi15 (v) yrkande 18 till väsentlig del tillgodosett.

Meningsyttring av suppleant

Meningsyttring får avges av suppleant från vänsterpartiet, eftersom partiet inte företräds av ordinarie ledamot av utskottet.

Bengt Hurtig (v) anför:

Investeringar i trafikens infrastruktur

Enligt vänsterpartiets uppfattning måste miljökraven ha ett avgörande inflytande över hur våra transporter och andra kommunikationer organiseras. Ytterligare belastning av försurande nedfall — från bl.a. vägtrafiken — kan snabbt få förödande ekologiska och ekonomiska konsekvenser.

Hänsyn måste också tas till de regionala intressena. Om hela landet skall leva måste investeringarna fördelas rättvist.

Som framhålls i motion Fi15 (v) har vägtrafikapparaten kapacitets- och trängselproblem som inte går att bygga bort. Därför bör Sverige, liksom man gör på kontinenten, bl.a. satsa på snabbtåg och avancerade kollektiva trafiklösningar i städerna.

Andra förslag om hur miljövänliga kommunikationsmedel skall gynnas finns redovisade i vänsterpartiets motioner som framlagts tidigare i år.

Mot bakgrund av det anförda anser jag att finansutskottet bör tillstyrka motion Fi15 (v) yrkande 18.